

Hội thảo khoa học quốc gia: Phát triển nền báo chí Việt Nam cách mạng và chuyên nghiệp

Vừa qua, tại Hà Nội, Học viện Báo chí và Tuyên truyền (Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh) phối hợp cùng Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông và Hội Nhà báo Việt Nam tổ chức Hội thảo khoa học quốc gia với chủ đề “Phát triển nền báo chí Việt Nam cách mạng và chuyên nghiệp”.

Tham dự Hội thảo có các đại biểu là đại diện của Đảng và Nhà nước, nhiều nhà báo lão thành cách mạng, đại diện các cơ quan quản lý, đào tạo và hoạt động thông tấn báo chí trong cả nước.

Các tham luận trình bày tại Hội thảo tập trung vào 3 vấn đề chính: 1/ Vấn đề về lịch sử lý luận quan điểm và đường lối báo chí cách mạng Việt Nam, sự nghiệp báo chí của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các nhà báo cách mạng lỗi lạc, những bài học kinh nghiệm đúc kết sau 85 lịch sử báo chí; 2/ Thực trạng nền báo chí nước ta hiện nay; 3/ Những định hướng, giải pháp nhằm vừa giữ vững bản chất cách mạng vừa nâng cao tính chuyên nghiệp cho báo chí cách mạng Việt Nam, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế.

Trên cơ sở phân tích tình hình thực tiễn, các đại biểu đã tập trung làm sáng tỏ định hướng và giải pháp nhằm vừa giữ vững bản chất cách mạng vừa nâng cao tính chuyên nghiệp cho báo chí cách mạng Việt Nam, đáp ứng nhu cầu nhiệm vụ mới trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế.

Ngày 21/6/1925 khi Nguyễn Ái Quốc sáng lập tờ báo *Thanh Niên*, đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong lịch sử báo chí Việt Nam, chính thức khai sinh nền báo chí cách mạng – một nền báo chí tiên phong lấy chủ nghĩa Marx-Lenin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm ánh sáng dẫn đường, lấy độc lập dân tộc, hòa bình của nhân dân, giàu mạnh, phồn vinh của đất nước làm lý tưởng phấn đấu. Từ đó đến nay đã 85 năm, báo chí cách mạng Việt Nam luôn giữ vai trò là vũ khí sắc bén trên mặt trận tư tưởng văn hóa của Đảng, đóng góp to lớn vào thành công chung của sự nghiệp cách mạng của đất nước.

Tính đến thời điểm này, cả nước có 706 cơ quan báo in, 528 tạp chí, 67 đài phát thanh và truyền hình, 33 báo điện tử, gần 200 trang thông tin điện tử tổng hợp được cấp phép hoạt động và hàng ngàn trang tin điện tử có nội dung thông tin của các cơ quan Đảng, Nhà nước, địa phương, các hiệp hội, đoàn thể, doanh nghiệp; và trên 17.000 người được cấp thẻ nhà báo... Cùng với sự phát triển về nhiều mặt, báo chí Việt Nam thời gian qua còn bộc lộ những yếu kém, khuyết điểm, dù đã được nêu ra nhưng chậm được khắc phục. Đó là còn những biểu hiện non kém về nghiệp vụ, bản lĩnh chính trị, chưa nhận thức đúng và đủ về tinh thần trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của người làm báo. Hậu quả là một bộ phận không nhỏ người làm báo chưa thật sự bám sát tôn chỉ, mục đích, thậm chí vi phạm Luật Báo chí, chạy theo xu hướng thương mại hóa, coi nhẹ chức năng chính trị, tư tưởng của báo chí cách mạng; đã gây tổn hại nghiêm trọng tới lòng tin của nhân

dân, và là trở ngại cho sự phát triển của báo chí nước nhà.

Tình hình trên có nhiều nguyên nhân, nếu xét từ góc độ khoa học, nguyên nhân trực tiếp nhất và căn bản nhất là nền báo chí của chúng ta có *tính chuyên nghiệp* chưa cao. Điều này bộc lộ ở nhiều phương diện, cấp độ của hệ thống báo chí, từ việc bố trí cán bộ lãnh đạo, quản lý báo chí; tuyển chọn và sử dụng người làm báo, xây dựng mô hình các cơ quan báo chí gồm đào tạo, quản lý nguồn nhân lực... cho đến ứng dụng các phương tiện kỹ thuật hiện đại.

Các ý kiến tham luận tại hội thảo đã làm rõ thêm những vấn đề như: khái niệm hiện đại và chuyên nghiệp trong báo chí Việt Nam hiện nay; có hay không sự khác nhau về quan niệm hiện đại và chuyên nghiệp giữa báo chí cách mạng Việt Nam và báo chí thế giới nói chung; sự cần thiết phải có định hướng lãnh đạo báo chí; kiên trì đổi mới trong báo chí; sức chiến đấu của báo chí cách mạng Việt Nam; trách nhiệm nhà báo chiến sĩ và sự gắn kết giữa nhà báo chiến sĩ với nhà báo nhân dân; đào tạo nhân lực báo chí trong tình hình mới; sự phát triển của công nghệ và thay đổi phương thức làm báo hiện đại...

Hướng đến một nền báo chí chuyên nghiệp hơn, nhiều đại biểu đã đóng góp các ý kiến, kinh nghiệm trong đào tạo, lao động báo chí trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế. Các đại biểu cũng có ý kiến rằng, chúng ta phải giải quyết đồng thời 4 vấn đề cơ bản nhằm xây dựng một nền báo chí cách mạng và chuyên nghiệp, là: *lãnh đạo, quản lý hoạt động báo chí chuyên nghiệp; tổ chức hoạt động cơ quan báo chí chuyên nghiệp* (mô hình, cơ cấu tòa soạn phù hợp; xác định bộ tiêu chí, quy chuẩn hoạt động báo chí một cách khoa học,

hiệu quả); *xây dựng đội ngũ nhà báo chuyên nghiệp* (từ đào tạo, hành nghề đến sử dụng, bố trí, đãi ngộ nhà báo cũng phải chuyên nghiệp); *sắp xếp, tổ chức các cơ sở đào tạo báo chí chuyên nghiệp*.

Để làm được điều đó, ngoài sự nỗ lực của bản thân mỗi nhà báo trong nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, đạo đức báo chí, giữ vững tư tưởng, bản lĩnh, còn cần đến sự quản lý, tổ chức, đào tạo có tính hệ thống của Đảng và Nhà nước, cần đến hành lang pháp lý phù hợp để bảo vệ hoạt động tác nghiệp, cũng như quyền lợi và nghĩa vụ của người làm báo.

VÂN HÀ

Lễ phát động cuộc thi viết báo "Nói không với bạo lực gia đình"

Ngày 09/8/2010, tại Hà Nội, đã diễn ra Lễ phát động cuộc thi viết báo "Nói không với bạo lực gia đình". Cuộc thi do Báo *Gia đình và Xã hội* phối hợp với Tổng cục Cảnh sát Phòng chống tội phạm (Bộ Công an), Cơ quan phòng chống Ma túy và Tội phạm Liên Hợp Quốc (UNODC) tổ chức nhằm mục đích nâng cao ý thức của toàn xã hội không chấp nhận bạo lực gia đình (BLGD), vì cuộc sống bình đẳng, tiến bộ và hạnh phúc; tìm ra nguyên nhân và giải pháp tích cực ngăn chặn nạn BLGD (đặc biệt đối với phụ nữ); nhân rộng những mô hình tốt trong phòng chống BLGD.

Theo các số liệu nghiên cứu, BLGD phần lớn xuất phát từ nam giới, những người chịu ảnh hưởng chính là phụ nữ và trẻ em. BLGD không chỉ gây tổn hại đến tâm lý, sức khỏe của người bị bạo lực mà còn ảnh hưởng nghiêm trọng đến tâm lý và sức khỏe của những đứa trẻ phải chứng kiến BLGD. BLGD ảnh

hưởng đến chất lượng sống của mỗi thành viên, đến hạnh phúc của các gia đình. Cũng theo các đại biểu, BLGD là một vấn đề nhạy cảm phức tạp, gắn liền với truyền thống, văn hóa, phong tục tập quán của mỗi quốc gia và nhận thức suy nghĩ của người dân. Do vậy công tác phòng chống BLGD không chỉ bao gồm việc áp dụng và thực thi pháp luật mà còn phải gắn liền với việc thực hiện bình đẳng giới và công tác xây dựng gia đình văn hóa, hạnh phúc; không chỉ bao gồm việc điều tra, xử lý trách nhiệm người gây bạo lực mà còn phải trợ giúp hiệu quả đối với nạn nhân của BLGD; đặc biệt cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục về Luật Bình đẳng giới và Luật Phòng, chống bạo lực gia đình. Ghi nhận những nỗ lực của Việt Nam trong việc nâng cao nhận thức của người dân về những vấn đề liên quan đến BLGD, bà Zhuldyz Akisheva, Giám đốc quốc gia Văn phòng UNODC tại Việt Nam nhấn mạnh “cần tiếp tục đẩy mạnh việc thay đổi quan niệm BLGD, đặc biệt là bạo lực đối với phụ nữ, là những vấn đề riêng tư của từng gia đình”.

Cuộc thi viết báo “Nói không với bạo lực gia đình” là hành động chung tay lên án các hành vi BLGD; nêu thực trạng, nguyên nhân nạn BLGD đối với phụ nữ và những thách thức trong phòng chống BLGD hiện nay ở Việt Nam; giải pháp can thiệp, hỗ trợ hiệu quả người bị bạo lực; chia sẻ kinh nghiệm và ý tưởng không chấp nhận BLGD; phát hiện những mô hình, điển hình tốt trong thực hiện Luật Phòng chống bạo lực gia đình.

Bài dự thi là các tác phẩm báo chí được công bố trên các báo in, báo điện tử, đài phát thanh có giấy phép hoạt động do cơ quan quản lý báo chí của Việt Nam cấp, chưa tham gia các cuộc

thi và các giải thưởng báo chí khác. Thời gian công bố từ ngày 01/8/2009 đến ngày 15/1/2011. Thời gian nhận bài dự thi từ ngày 09/8/2010 đến 15/1/2011. Bài dự thi gửi về *Báo Gia đình và Xã hội*, 138A Giảng Võ, quận Ba Đình, Hà Nội.

QUÝ AN

Đại hội IFLA lần thứ 76 (2010)

Diễn ra từ ngày 10-15/8/2010 tại thành phố Gothenburg, Thụy Điển, Đại hội Thông tin – Thư viện Thế giới (gọi tắt là IFLA 2010) quy tụ khoảng hơn 3,5 ngàn người làm việc trong lĩnh vực thông tin thư viện đến từ khắp nơi trên toàn thế giới. Đại hội được tổ chức với sự phối hợp giữa Liên hiệp Quốc tế các tổ chức và cơ quan thông tin thư viện (IFLA) và Hiệp hội Thư viện Thụy Điển.

Với khoảng trên 350 báo cáo khoa học bao phủ toàn bộ các chuyên đề thuộc lĩnh vực thông tin thư viện, đây là một trong những diễn đàn khoa học mang tầm vóc và quy mô lớn nhất trong năm của những người làm nghề thông tin thư viện.

Chủ đề của Đại hội lần này được thống nhất lựa chọn là *Libraries driving access to knowledge* (Tạm dịch là *Thư viện dẫn đường đến với tri thức*) với điểm nhấn là vai trò và phương thức của thư viện trong việc đem đến tri thức cho con người. Theo đó, nội dung Đại hội tập trung vào các vấn đề sau:

- *Tự do truy cập (Free access)* tới các nguồn tri thức.

- *Thư viện cho mọi người (Accessible for all)*, bao gồm cả những người khiếm thị và những người gặp khó khăn trong việc đọc.

- *Cởi mở và toàn diện (Open and inclusive)*, bất kể bạn là ai và từ đâu tới.

- *Lĩnh vực công (Public domain)*, thư viện là một địa điểm trên mạng hoặc một không gian vật lý nào đó, nơi mọi người có thể đóng góp hoặc chia sẻ các nội dung mà họ tạo ra hoặc sở hữu như một dịch vụ cộng đồng.

- *Rộng mở với các ý tưởng (Open for ideas)* với việc đổi mới hướng đến người dùng, khi mà người dùng có thể đồng thời là người tạo ra thông tin.

- *Xuất bản theo hướng mở (Open access publishing)* hỗ trợ cho việc tạo dựng nền tảng tri thức chuyên sâu và sự cân bằng tốt hơn giữa luật bản quyền và tự do thông tin.

Đại hội lần này đã đem đến một không khí học thuật và nghề nghiệp hết sức sôi động. Song song với các hoạt động học thuật là các hoạt động mang tính chất tạo điểm kết nối cho cộng đồng. IFLA NightSport là một trong những hoạt động như thế, nơi mà tất cả những người tham gia có thể ngồi cùng nhau trao đổi, tâm sự và chia sẻ những ý tưởng và cơ hội phát triển nghề nghiệp.

PHẠM THANH HUYỀN

Hội thảo cấp cao về chính sách: Việt Nam hướng tới thập niên mới và giai đoạn xa hơn

Ngày 18/8/2010 tại Hà Nội, Viện Khoa học xã hội Việt Nam và Ngân hàng Thế giới tại Việt Nam đã phối hợp tổ chức *Hội thảo cấp cao về chính sách: Việt Nam hướng tới thập niên mới và giai đoạn xa hơn*. Tham dự Hội thảo có đại diện các nhà lãnh đạo cấp cao của Việt Nam cùng đồng đạo các nhà quản lý, nhà khoa học, các chuyên gia, các nhà nghiên cứu trong và ngoài nước.

Bước vào giai đoạn chiến lược phát triển mới 2011-2020, tuy đã ra khỏi

danh sách các nước nghèo nhất, trở thành quốc gia có thu nhập trung bình thấp và có nhiều thuận lợi, cơ hội phát triển, nhưng Việt Nam cũng đang đứng trước rất nhiều khó khăn, thách thức. Việc xây dựng một chiến lược phát triển phù hợp cho giai đoạn mới và huy động được nguồn lực để thực hiện có ý nghĩa rất quan trọng trong tiến trình phát triển của đất nước. Vì vậy, mục đích của Hội thảo là cung cấp những thông tin bổ sung đầy đủ cho các nhà hoạch định chính sách khi xác định chiến lược phát triển mới mang tính quyết định đối với vận mệnh kinh tế của Việt Nam trong thập kỷ sắp tới và xa hơn nữa.

Theo các đại biểu, chiến lược 2010-2020 và những chiến lược tiếp theo đó phải tạo được những nền tảng cần thiết để đến giữa thế kỷ này Việt Nam thành công trong việc rút ngắn quá trình phát triển, vượt qua bẫy thu nhập trung bình, trở thành nước công nghiệp phát triển, có thu nhập cao. Để đạt được những mục tiêu này, Việt Nam cần thực thi một tầm nhìn đến năm 2050 theo hướng phát triển rút ngắn hiện đại, kết hợp tốt các nguồn lực quốc tế do cách mạng khoa học và công nghệ, kinh tế tri thức, toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế tạo ra với các nguồn lực tổng hợp của quốc gia cùng những lợi thế của người đi sau.

Cần coi chiến lược phát triển giai đoạn 2011-2020 là mốc đầu tiên trong chuỗi chiến lược nhằm thực hiện tầm nhìn này với trọng tâm là áp dụng mô hình tăng trưởng mới vì mục tiêu phát triển con người và vốn con người Việt Nam, đẩy mạnh tái cơ cấu nền kinh tế theo hướng nâng cao rõ rệt chất lượng và hiệu quả, kết hợp tối ưu phát triển theo chiều sâu là trọng tâm với phát triển theo chiều rộng, tận dụng tốt lao động xã hội, nhất là ở nông thôn.

Cùng với đó, theo Hội thảo, phải tạo lập ngay những nền tảng cần thiết trong Chiến lược phát triển giai đoạn 2011-2020. Trước hết là tạo lập nền tảng chính trị-kinh tế-xã hội-văn hóa và con người cho sự phát triển nhanh và bền vững; coi trọng vốn con người, phát triển mạnh giáo dục và đào tạo theo các chuẩn quốc tế. Cùng với đó là phát triển mạnh nông nghiệp, nông thôn theo hướng hiện đại, giải quyết tốt vấn đề nông dân, nông nghiệp, nông thôn; xây dựng chiến lược và chính sách công nghiệp và công nghệ bắt kịp, chủ động và tích cực tham gia vào chuỗi giá trị toàn cầu. Đồng thời, phát triển mạnh kinh tế biển và ven biển, các vùng kinh tế trọng điểm, vùng kinh tế động lực, các khu kinh tế tự do, khu mật dịch tự do; từng bước xây dựng các tập đoàn doanh nghiệp Việt Nam có quy mô lớn đa sở hữu, có sự góp vốn không hạn chế của các nhà đầu tư tư nhân trong và ngoài

nước. Ngoài ra, cần đổi mới cơ chế phân bổ các nguồn lực xã hội cho phát triển; xây dựng đồng bộ kết cấu hạ tầng cần thiết cho việc khai thác và phát huy tốt các nguồn lực cho sự phát triển nhanh, bền vững nền kinh tế; xây dựng hệ thống an sinh xã hội bao phủ ngày càng rộng khắp. Đặc biệt là phải xây dựng một nhà nước mạnh, đủ năng lực dẫn dắt quá trình phát triển rút ngắn hiện đại, hoạch định và tổ chức thực hiện thành công những chiến lược bắt kịp và quản trị quốc gia về rủi ro phát triển.

Với những kiến nghị thiết thực và có tầm nhìn dài hạn, Hội thảo đã góp phần tích cực vào việc hoàn thiện và nâng cao chất lượng của Dự thảo chiến lược phát triển kinh tế-xã hội của Việt Nam cho giai đoạn 2011-2020 và những giai đoạn tiếp theo.

PV.